

شب برات چه است و چه سنن دارد؟

بزرگداشت و تجلیل از شب برات که مصادف میشود به شب پانزدهم ماه شعبان یکی از سنن مروجۀ اهل سنت پیامبر اسلام محمد(ص) و میباشد. درین شب مهتاب خوب و سفید می درخشد که یکی از فضایل این شب است.

این سنن در میان سنی مذهبیان و صوفیان افغانستان پاکستان بنگله هندوستان کوردستان کشورهای شرق میانه و مصر مروج است ولی در هند افغانستان پاکستان و کوردستان بلوچستان زیاده مروج بوده در آن فرهنگی خود را علاوه نموده اند. معمولاً پیروان اهل تشیع به این شب کدام رسم خاص ندارند ولی درین شب دعا و نماز میخوانند محلات را چراغان می کنند. خوشبختانه هزاره های کابلی مانند مردم کابل از سنن این شب تجلیل بعمل آورده درین شب نماز نفل ایفا می نمایند، و نظر مشکل کشا را ادا می نمایند. برای نامزدها براتی میبرند.

تاریخچه وقایع شب برات

در زمان پیامبر گروه مقرر بود که آیات و احادیث را به سمع سایر مسلمانان برسانند. روایات است که ۱۰ نفر از اصحاب پیامبر که حدیث نقل می کردند از فضیلت این شب احادیثی را بیان کرده اند. البته در بین آن احادیث بعضی از احادیث از این شب ضعیف السند هستند و بعضی از علمای دینی فضیلت این شب را بی اساس می دانند. ولی اکثر علما دین در فضیلت این شب شک نداشته بی اساس گفتن کلام از ۱۰ نفر از اصحاب پیامبر را رد می نمایند. امت مسلمان از زمان پیامبر تا امروز از فضیلت این شب بهره می گیرند.

سنن و فرهنگ شب برات در کابلستان

مردم کابل مردمان پایتخت بوده همیشه سنن و فرهنگ مذهبی خویش را با رهنمای علما دین مقیم کابل بطور درست و کامل پیش برده سپس از این فرهنگ مردمان ولایات بلاخره ده وقشلاق پشبانیه نموده اند. مردم کابل در شب برات در خانه های خود چراغان می نمایند. در یک غوری بزرگ میوه جات خشک تهیه نموده در میان کاسه خینه را می گذارند. همه فامیل دور غوری نشسته اولاً بسم اله بعداً سپاره الحمد را میخوانند پس از آن یکی از بزرگان دعا خیر روزی و برکت و طول عمر برای خانواده ادا نموده دیگران الی آمین می گویند. سپس همه کف دست خود را خینه نموده میوه خشک را مساویانه تقسیم می کنند برای غیرحاضران نیز نگاه می دارند. مردم کابلستان درین شب کوشش می کنند خوش باشند شک نکنند دروغ نگویند و خود را خوب سیر کنند تا به آخر سال سیر خوش و پاک باشند. اگر کسی نامزد است برای نامزد خود کالا و میوه خشک براتی می برد. بزرگان کوشش می نمایند درین روز از مردگان خود احوال گیرند.

کریم پوپل در دعا خوانی از فضیلت شب برات

ریشه برات

برات به معنی اعمال نیک است. هکذا برات بی گناهی منزّه و پاک از گناه را نیز گویند

فضیلت این شب

۱. شب برات شب پر فضیلت بوده درین شب همه جا توسط مهتاب روشن میباید. بعضی از مردم روز ۱۳-۱۴-۱۵ ماه رجب شعبان ورمضان را روزهای البیض یا سفید می دانند زیرا شبهای مهتابی روشن دارد و این سه روز را سفید با فضیلت می دانند. در حدیثی از پیامبر اسلام آمده است هنگامی که آدم علیه سلام خطا انجام داد بدنش سیاه شد. پس از آن بر قلبش الهام شد که روزهای ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ را روزه بگیرد. هر روز از این روزها را که روزه گرفت، بخشی از بدنش سفید شد، وقتی سه روز تمام شد، تمام بدنش دوباره سفید شد. به همین دلیل این روزها را روزهای سفید گفته‌اند. بعضی در روز ۱۵ روزه می گیرند.

۲. درین شب رزق و روزی و تقدیر و عمر برای مسلمانان در سال تعیین میشود.

۳. هر کس درین شب عبادت کند، شک نبرد راست گوید و نیکی به جای آرد، بیزاری می یابد از دوزخ. بدین ترتیب، در این شب، آمرزش یافتگان مجازات نمی بینند و به تعبیر مجازی، سند آزادی آنان از کیفر دوزخ از طرف خداوند صادر می‌شود..

عبادت در شب برات

عبادت در این شب موجب ثواب اخروی و دارای اهمیت خاصی است. البته هیچ روش خاصی از عبادت برای این شب مقرر نشده است و مردم به روش و سنن خود در این شب عبادت می کنند و عبادت‌هایی از قبیل خواندن نماز نفل، تلاوت قرآن کریم، ذکر گفتن، تسبیح نمودن و دعا کردن و رفتن بالای قبر نزدیکان میباید. بعضی از مردمان این شب را پس از شب القدر مقدس شمرده سه روز را روزه گرفته روز ۱۵ شعبان را عید برات می نامند.

قبرستان رفتن در شب برات

روایت است که در این شب پیامبر اسلام(ص) به قبرستان بقیع مشرف می شدند. برای همین منظور درین شب بعضی از فامیلها دیدن قبرستان مردگان خود رفته این رسم را سنن پیامبر می دانند. بعضی از مردم کشورها درین شب تلاش می کنند که بالای قبرستان بقیع بروند. چون این کار را سنتی از پیامبر و از ارکان شب برات می دانند.

موخذ

۱. شب برات ویکی وقفه

http://wikifeqh.ir/%D8%B4%D8%A8_%D8%A8%D8%B1%D8%A7%D8%A
[A](#)

۲. شب برات ویکی پیدیا فارسی

https://fa.wikipedia.org/wiki/%D8%B4%D8%A8_%D8%A8%D8%B1%D8%A7%D8
[AA](#)

۳. شب برات چه شب است نوشته سایت شفقتا

[http://shafaqna.com/persian/services/islam-world/item/16780-](http://shafaqna.com/persian/services/islam-world/item/16780-%D8%B4%D8%A8-%D8%A8%D8%B1%D8%A7%D8)
[-%D8%B4%D8%A8-%D8%A8%D8%B1%D8%A7%D8](#)

[%DA%86%D9%87-%D8%B4%D8%A8%DB%8C%E2%80%8C-%D8%A7%D8%B3%D8%AA%D8%9F](#)

۴. محمد بن احمد ابوریحان بیرونی، التفهیم لاوائل صناعة التنجیم، چاپ جلال الدین همایی، تهران ۱۳۶۲ ش.

۵. رضا قلی بن محمد هادی هدایت، کتاب فرهنگ انجمن آرای ناصری، ج ۱، ص ۳۱۷، چاپ سنگی ۱۲۸۸، چاپ افست تهران.

شب برات یا برائیت نوشته دانشنامه اسلام

<http://rch.ac.ir/article/Details?id=6237>

۱. شب برات در کابلستان کتاب فرهنگ کابلستان جلد اول